

Yanomae thë ã

Watoriki thëri pë kahiki ã oni
nomeru 7

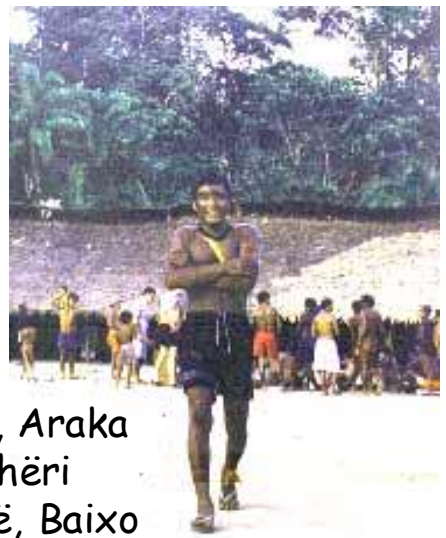
Janeiro/2001

YANOMAE THË PË HEREAMUWI THË ã ONI

WATORIKI, 11 E 12 DE DEZEMBRO DE
2.000

Kami Yanomae yama ki pree thouhama.
Watoriki thëri yama ki xë, Hawarihi Xapopë
thëri pëxë, Alto Catrimani pëxë, Homoxi
thëri pëxë, Xitei thëri pëxë, Parafuri thëri
pëxë, Paapi u thëri pëxë, Pakirao thëri pëxë,
Uraricuera thëri pëxë, Waikais thëri pëxë,
Auaris thëri pëxë, Eriko thëri pëxë, Mauxi u
thëri pëxë, Parimiu thëri pëxë, Kokoi u thëri
pëxë, Pia u thëri pëxë, Apiahiki thëri pëxë,
Parawa u thëri pëxë, Novo Demini thëri pëxë, Araka
thëri pëxë, Ajuricaba thëri pëxë, Surucucu thëri
pëxë, Apia u thëri pëxë, Toototobi thëri pëxë, Baixo
Mucajaí thëri pëxë, kami Yanomae yama ki hereamu
kupënaha yama thë ã oni thaparema.

mineradora pëha, *pescador* pëha, *colono* pëha.

Hapë ënaha yama ki hereamu tëshë yama ki kuma. Pree Yanomae yama ki piriaka kutarenaha, urihi yama a noamaí pihio. Napë pëha urihi yama a wariamai pihioimi *garimpeiro* pëha, *fazendeiro* pëha, *militar* pëha, *madereiro* pëha,

Enaha thë kuë yaro:

1 - Ajarani hamë **fazendeiro** pë pirikema yaro. Kami Yanomae yama kint **fazendeiro** yama pë pirima puu pihioimi. Enaha thë pë kua yaro juiz eha yama ki nosiamu pihi koo pë.

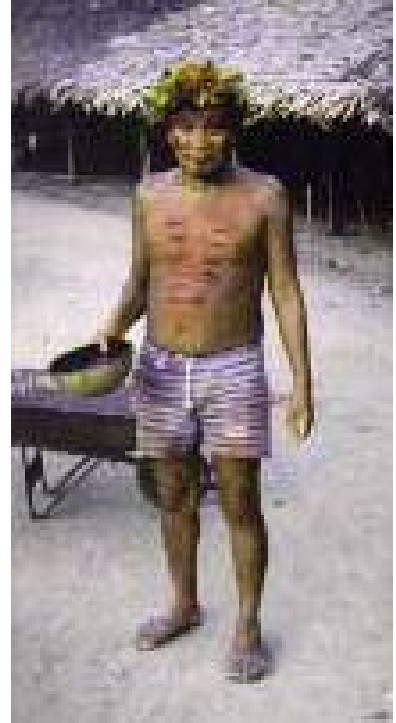
2 - **Federal** pë kopema maki **garimpeiro** pë hoyamoma yaro pë yaxua totihpranimihe. Hwei tëhë yama thë pë kohipë nosiamat pihio. Thë pë yai hëtëprapëhe.

3 - Kami yama ki urihi pë hamë **militar** yama pë omai pihioimi. 3 **quartel** kami Yanomae yama ki urihi pëha pë kua hikia yaro. Thë pë kua hikiamu kure kami yama kint yama thë pë nohimãt maki Yanomae yama ki thuë pëha thë pë mohotimu tiko thë pë peximu tiko.

Fronteira Brasil hamë thë pë rëo xaario kunaha **garimpeiro** pë ya xuprat xariru kuhenaha, urihi a noamãt hwëtio kuhenaha Yanomae yama ki xi mōri topraru.

4 - **Saúde Distrito** tëhaha pree Yanomae yama ki xuhurumorayoma. Hapa napë pë kiãt xereru hikioma maki, hwei tëhë napë pata pënti dinheiro a waisipëpraremahe. **Dinheiro** a ou mao tëhë winaha napë pënti wamare ki hwirima pë hetha? **Dinheiro** a wãisipëo tëhë pree Yanomae yama ki nomãa kōrayou, hura a waint, thoko a waint, xuu a waint, hōrema a waint, pariki xohorema a waint, pree Yanomae yama ki nomat praukuo hikiomopetayoma yaro. Hwei tëhë yama ki wãroho nomat koo pihioimi.

Awei, inaha thë ã kutaoma.

Brasíliaha napë pata wama ki pirtowi wama ki pihi moyamëki. Yanomae thë pë haroa hikirayoma. Yanomae thë pë xi topraru, wama ki pihi hōre ku no mai.

